

Ob 40-letnici OF in prazniku dela

Navadili smo se, da naše največje zgodovinske praznike slavimo tako, da ocenjujemo kaj vse smo dosegli, hkrati pa kritično presojujemo lastne napake, ki nas spremljajo na poti hitrega razvoja naše družbe.

Kako naj bi se lepše oddolžila vsaka nova generacija velikim pridobitvam, kot prav s tem, da postavlja in osvaja zmeraj nova znamenja na poti naše razvijajoče se revolucije, ki nezadržno teče naprej.

Na tak način, ob nenehni mobilnosti in prizadevnosti hitro mineva čas in pogledi v prihodnost se vedno bolj bistrijo.

Tako bomo proslavljali tudi letošnji praznik OF in praznik dela 1. maj, še posebej ponosni, saj slavimo obletnico ustanovitve tiste frontne organizacije, ki je pred 40 leti združila in popeljala vse napredne sile v boj za nacionalno in socialno osvoboditev Slovenskega naroda.

Zato zaslužimo, da vsaj ob predahu na ta naš, in mednarodni delavski praznik za trenutek obstanemo in se ozremo na dosežke teh burnih osvobodilnih in graditeljskih desetletij.

Vojna vihra, ki jo je začel fašizem je hitro ugonobila pred aprilsko staro Jugoslavijo, v kateri ni bilo ne kruha ne svobode. Ljudje so prosjačili, dela ni bilo in mali kmetje so masovno propadali. V taki situaciji je nastajalo ljudsko vrenje, ki ga je režim brutalno zatiral, zlasti še, ker se je na njegovem čelu pojavila komunistična partija. V usodnih dneh okupacije dežele je KPS bila edina sila, ki je bila sposobna združiti vse napredne ljudi v OF in jih popeljati v nacio-

onalno in socialno revolucijo. V štiriletni krvavi vojni, ki je pobrala na 100.000-če zavednih ljudi, se je kalilo bratstvo in enotnost med

jugoslovanskimi narodi in narodnostmi in kovala se je nova Jugoslavija. Po zaslugi prekaljenih voditeljev ljudstva, Tita, Kardelja, Ki-

driča in drugih je vstaja dobila tak razmah, da je ni bilo mogoče več zatreti, kljub vsem grozotam podivjanih okupatorjev in domačih iz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

dajalcev. V zaslužnji evropi se je bil neenak boj na življenje in smrt, iz katerega je Titova vojska izšla kot zmagovalec.

Velike žrtve niso bile zaman. Poplačane so bile s svobodo in nastankom nove demokratične federativne države, v katero ni imel več vstopa kralj in veliko srbska buržuazija, pač pa je vzel usodo v svoje roke delavski razred sam.

Tako se je začelo novo obdobje povojne zgodovine, v kateri smo začeli iz nič in v dobrih treh desetletjih popolnoma spremenili podobo svoje dežele. Največje pridobitve, ki jih štejem v ta čas niso samo v materialni naravi našega življenja, ki je postalo boljše in bogatejše, pač pa v duhovnem preporodu ljudi, ki gradijo nove družbene odnose, v katerih je oblast v rokah delovnih ljudi. Tudi na tej poti samoupravljanja nam ni bilo nikoli lahko. Spomnimo se samo, kako težko se je delavsko samoupravljanje prebijalo v življenje, ko smo bili v obroču gospodarskih in drugih blokad, ko smo od vseh strani dobivali polena pod noge in, ko je zunanji in notranji sovražnik hotel spodkopati novo nastajajočo delavsko državo.

Ko smo se pod Titovim vodstvom otresli vseh teh spon smo hitro in nezadržno stopili po lastni poti naprej. Od tega zgodovinskega dejanja pred 31. leti, pa do današnjega zrelega obdobja, se je jugoslovansko delavsko samoupravljanje razvilo v vse splošen sistem naše socialistične demokracije in postajalo tudi realna alternativa in privlačna zadeva za delovne ljudi na vseh kontinentih.

Samoupravljanje na jugoslovanskih tleh je postalo izpričana stvarnost naše družbe. Rodovitna stvarnost, ki žari z močjo primera in ki je ob vseh drugih njenih temeljnih opredelitvah visoko dvignila narodni ugled in vpliv nove, socialistične, neodvisne in neuvrščene Jugoslavije.

Za nas same pa je socialistično samoupravljanje z vsemi svojimi dosežki živ proces neprestanega osvaja-

janja novih človeških svobod in pravic, katerih bistveno izhodišče je v celoviti delavčevi oblasti nad pogoji in rezultati lastnega dela in življenja.

V tem prizadevanju, da bi delavski razred in vsi delovni ljudje postali nedotakljivi graditelji družbene in lastne usode, resnični kovači svoje sreče, smo oblikovali tudi našo ustavo, ki je svobodi in ustvarjalnosti na široko odprla vrata.

S tem, ko odpiramo take perspektive vsakemu delovnemu človeku in občanu, pa se moramo v polni meri zavedati, ne samo svojih pravic pač pa tudi dolžnosti. Kdaj že smo spoznali in se tudi prepričali ob lastnih zastojih, da spontane razvoja ni, da ga ne moremo zagotoviti in obvarovati brez nenehnega boja in budnosti. Težave, ki nas v zadnjem času vse bolj pestijo na gospodarskem področju, so izraz v prvi vrsti naših lastnih napak, ki se kažejo v nizki produktivnosti dela, slabi organiziranosti in nedisciplini. Te slabosti lahko odpravimo le z okrepljenim angažiranjem vseh sil naše družbe, od temeljne organizacije in krajevne skupnosti do federacije, ob zavestni družbeni akciji. Samo z doslednim izvrševanjem in reševanjem vseh dnevnih nalog in dilem družbe in delovnega človeka lahko zanesljivo in uspešno nadaljujemo našo dolgoročno načrtano pot, ki nas vodi k Marksovi republikli združenega dela, k temu velikemu cilju, za katerega so delavci umirali na barikadah, ko se je rodil praznik dela 1. maj.

Veselim se letošnjega 1. maja in ga praznujmo ponosno, kot vsako leto od kar smo svobodni.

Tudi trpek spomin na lanskoletni 1. maj, ko smo izgubili našega največjega sina jugoslovanskih narodov tov. Tita, nas ne sme omalodušiti, ampak vzpodbuditi, da še trdneje stopamo po njegovi poti, ki nam jo je tako genialno načrtoval. S tem se bomo tudi najlepše odolžili njegovemu spominu ob prvi obletnici njegove smrti.

Naj živi praznik osvobodilne fronte in praznik dela 1. maj. Uredništvo

Preizkušnja delegatskega sistema v praksi

Dne 8. 4. 1981 smo v TOZD-u Mesna industrija razpravljali o položaju, delu in tekočih problemih s katerimi se srečujemo delegati pri delu v delegacijah konferencah delegacij, skupščinah SIS in zboru ZD SO Ptuj. Poraja se vprašanje čemu taka razprava? Odgovor je v neučinkovitosti in premajhni aktivnosti vseh subjektivnih sil, ki sta prisotni v dosedanji izgradnji delegatskega sistema. K temu pa nas je silila tudi družbena aktivnost, ki smo ji pričala pred 3. kongresom samoupravljalcev. Brez dvoma smo v obdobju, ki zahteva ob zaostreni ekonomski situaciji, ki ima za posledico tudi politično živost, da mobiliziramo ves naš ekonomski, politični, znanstveni in moralni potencial. Delegatski sistem, ki smo ga začeli vgrajevati v politični sistem že med NOB in pozneje po letu 1953 oz. 1974 je brez dvoma velika pridobitev delavca, delovnega človeka in občana. Žalostno je, če se včasih ne zavedamo teh korenitih sprememb v družbi, katere otroci smo in ne vidimo v vsakem trenutku izjemne vrednosti političnega sistema, katerega temelj je delegatski sistem, človek, ekonomsko, politično in kulturno osvobojen vseh okov kakršnekoli alienacije. Predvsem izjemno važno je, da dajo komunisti večji prispevek in vložijo svoj akcijski in idejni po-

tencial v večjo aktivnost delegacij (11) je to nedvomno potrdil. Vsi povrsti zatrjujejo, da se srečujejo s problemi kot so: neudeleževanje članov delegacij na delovnih sestankih, premajhna pomoč strokovnih služb (DSSS), nerazumljivost gradiva, ki ga pošiljajo SIS, da ostajajo osamljeni pri svojem delu. Pri tem sem dobil občutek, da je volja do samega dela in odnos do delegatskega sistema na dokaj nizki ravni. Če sumiramo vse te elemente potem ni težko odgovoriti na vprašanje, zakaj delegatski sistem vse prepočasno dobiva podobo, ki mu jo namenja ustava. Brez dvoma drži, da je naloga v prvi vrsti komunistov in drugih DPO, da analizirajo razmere v okolju, kjer delajo in živijo, da najdejo odgovore na probleme, ki tu bivajo in ustrezno ukrepajo. Brez volje in pripravljenosti do dela, ne bo boljših rezultatov. Samo kadrovska politika, h kateri se po ocenitvi vse preveč zatekamo, brez dvoma ne bo rešila vprašnja učinkovitosti delegatskega sistema.

Veliko več pa bomo morali storiti tudi za idejno in politično usposobljenost vseh ljudi, ki so vključeni v delegatski sistem, kajti človek, ki se vključuje vanj, mora pokazati širok spekter družbenih in resolucijskih vprašanj na katera bo sposoben najti odgovore,

če hočemo, da ne bomo vedno znana priča razhajanju med stvarnim in normativnim. Predvsem pa moramo vedeti eno: kakšen je njegov položaj v delegatskem sistemu, družbeni reprodukciji v okolju, kjer živi. Vsakršno metanje peska v oči, lahko samo škoduje zdravju naše družbe.

Delegat mora vedeti, kdo so forumi na katere naj se obrača in zahteva razlago določenih veljavnosti, kako ukrepati v skupščinah, kaj storiti za zajezitev skupne in splošne porabe, ki nenehno narašča. Kako se po-

vezati z delavci in prenesti utrip življenja v skupščine. Še bi lahko našteval vprašanja, pa vendar je največ vprašanj pri samem soočanju z delegatskim sistemom v vsakdanji praksi. Nanje je treba najti odgovore, temu ustrezno podpreti politično akcijo in učinkovito ukrepati. To pa je naloga vseh nas, v prvi vrsti pa tistih, ki imajo največ politične in moralne odgovornosti za njegovo učinkovitost. Predkongresno obdobje je brez dvoma najbolj ugoden trenutek za to.

Igor Galič

Ostal je skromen, a dober delavec

Pred 11. leti se je v našem kolektivu zaposlil mizar Franc Krajnc. Ostal je tih, skromen, a dober delavec v TOZD Transservis. Takšen pa je bil že v mladih letih zato ni čudno, da je sodeloval tudi v NOV.

Franc Krajnc se je rodil v revni družini leta 1928 v Mali vasi pri Gorišnici. Osem let je bil star, ko se je z vso družino vred preselil v Mezgovce ob Pesnici.

Ker je bil revnih staršev, je moral kljub mladim letom začeti delati in sicer kot pastir pri kmetih. Sam se tistih časov takole spominja:

»V tistem času smo se reveži morali udinjati pri premožnih kmetih. Tudi sam sem moral h kmetu za pastirja. Tak pastir pa seveda ni le pasel živine, marveč je bilo treba prijeti za sleherno delo. Kako trpljenje je bilo to, ne bi razlagal, saj današnji mladi delavci tega ne bi mogli verjeti,

tisti, ki so taki kruh pri bogatih kmetih poskusili pa se tega še vedno bridko zavedajo.

Pri prvem gospodarju je bilo nevdržno, zato sem kmalu dobil službo pri drugem, kjer je bilo malo bolje.«

Po končani osnovni šoli se je leta 1943 Krajnc šel učiti za mizarja. Uk je moral naslednje leto prekiniti, ker je bil mobiliziran v nemško vojsko. Okupatorju pa ni hotel služiti, zato je takoj začel kovati načrt, kako pobegniti. Pri tem mu je pomagala njegova sestra, ki je že aktivno sodelovala v odporniškem gibanju. 1. avgusta 1944 mu je uspelo, doma pa so mu terenski ilegalci že organizirali odhod v partizane.

Takole pravi: »Ko sem se vrnil domov, so me takoj sprejeli ilegalci. Ker pa so zbirali tudi druge prostovoljce, je bilo na odhod potrebno počakati. Med tem sem se zadrževal

Ob 40-letnici Osvobodilne fronte in 1. maju - prazniku dela

iskreno čestitajo

samoupravni organi,
družbeno politične organizacije,
vodstva TOZD in
delovne organizacije ter
uredništvo

pri Martinu Cajnku v Mezgovcih.

26. avgusta smo krenili na pot, potovanje pa je bilo precej zapleteno. Pot nas je vodila v Moškanjce, od koder smo se z vlakom odpeljali na Ptuj, od tam pa v gozdlič med Borovci in Dornavo. V noči smo odšli v neko gramoznico kjer je bilo zborna mesto, nato pa smo obšli Ptuj in prispeli na Vičavo, kjer so nas skrivoma prepeljali čez Dravo. Zbrali pa smo se v Kidričevem, vsega 20 metrov od žične ograje taborišča. Okrog petintrideset nas je bilo. Tam smo prebili ves naslednji dan, zvečer pa smo odšli na Pohorje. Hodili smo seveda vso pot peš in prispeli na Pohorje v Tomšičevo brigado 27. avgusta 1944 okrog desetih ponoči. Zveze so bile odlično organizirane, zato je šlo vse brez zapetljajev.

V brigadi sta nas sprejela komandant brigade Murat in komandant bataljona Mitja. Žal sta oba tik pred osvoboditvijo padla.«

»Sledile so mnoge akcije«, je nadaljeval in povdaril, da je bila najtežja v Savinjski dolini, ko je njihov bataljon naletel na veliko hajko Nemcev in njihovih pomagačev. V tej bitki z mnogoštevilnejšim sovražnikom je bil ubit koman-

dant Murat, Krajnc pa je bil ranjen.

Aprila 1945 je bil premeščen v XIV. divizijo za kurirja. 7. maja so z enotami te prodrli do Velikovca, kjer so se srečali z zavezniškimi enotami. Kasneje so se morali, kot je povedal, umakniti.

Po osvoboditvi je do avgusta delal v ljudski milici, ker pa je želel delati poklic, katerega si je izbral, je nadaljeval uk za mizarja. To delo še vedno vestno opravlja.

O počutju v kolektivu in na delu je povedal, da se v delovni sredini dobro počuti. Razume se s sodelavci pa tudi z vodstvom. Tudi z delovnimi pogoji v novih delavnicah je zadovoljen le, da je delavnica premajhna.

Težave so tudi z nabavo potrebnega materiala, katerega je težko dobiti vedno v ustrezni kvaliteti. Povedal pa je tudi to, da je bilo pred vojno nemogoče predvidevati razvoj kakršnega smo dosegli.

Za vestno delo v delovni organizaciji pa tudi izven nje, kakor tudi za prispevek v boju za osvoboditev naših narodov je Franc Krajnc v decembru 1980 prejel družbeno priznanje — red dela.

Iskreno mu čestitamo

Uredništvo

KAKŠNO JE DELO VODIJ PROIZVODNIH OKOLIŠEV

Ponavadi kaj radi ocenjujemo delo sodelavcev in vedno mislimo, da je vsako delo boljše kot naše. Delavci proizvodnih TOZD pa sploh mislijo in tudi povedo kako lepo je v skupnih službah, kjer po njihovem mišljenju nimajo dovolj dela ter terenskim delavcem, za katere menijo, da se samo okrog vozijo.

Tako poenostavljeno mišljenje me je spodbudilo, da sem se še sam spet odpravil na teren. Z našimi vodji proizvodnih okolišev (pospeševalci, kot jih običajno imenujemo) sem že večkrat obiskal naše kooperante. O tem ste lahko nekajkrat čitali v Perutničarju. Tokrat pa sem se odločil, da vas seznanim z delom vodje proizvodnega okoliša.

Stanka Vesenjaka sem naprosil, da me je v ponedeljek 13. aprila vzel s seboj na teren. Okrog sedmih sva se odpeljala v Desence, kjer sva obiskala kooperantko Koglar Marijo, ki je dan prej vblevila piščančke. Prijazna gospodinja ni skrivala zadovoljstva, da je prišel svetovalec pogledat mlado jato, ko naju je odpeljala v vzrejališče. Hlev je bil lepo očiščen in nastlan s svežo slamo. Človek bi dejal, da je vse v najlepšem redu, vendar se je Stanko ustavil že pri pregradi ob vratih. »Ta pa ni ravno dovolj čista«, je opozoril. »Postavite novo, da ne bo zdravstvenih težav. Zdi se mi tudi, da je pretoplo, kje imate nameščene toplomere?« Sledil je pregled teh, nato še preizkus alarmne naprave, če deluje. Zahteval je kontrolni karton in vpisal opažanja. Preveril število poginulih piščancev nato pa dal navodila, kako ravnati z jato. »In na temperaturo bodite pozornejši, pa na urejenost v krmilnici in izven objekta« je še pribil nato pa sva se odpeljala, v Gabernik kjer sva obiskala Alojza Herga.

Zunanost in notranost vzrejnega objekta je bila urejena tako, da bi marsikomu lahko bil za zgled, le pod silosom za krmo je bilo nekaj krme raztresene, zato se je Stanko takoj pozanimal, če so imeli okvaro. »Ah veste, z nekaterimi šoferji so težave«, je potarnala gospodinja. Zadržal je pripeljal, ko nas ni bilo doma in ker v silosu ni bilo dovolj prostora za vso krmo, je ostanek kar iztresel na tla. To je velika škoda, saj kljub najboljši volji ne moreš pograbit vse krme, pa še razne ptice in kokoši se začnejo zbirati pred objektom. Zdaj se nam je to zgodilo že drugič«, je upravičeno jedikovala »zato mislim, da bi se le moralo nekaj ukreniti, da bi v zadnjem obdobju reje kooperanti in transport usklajevali dostavo.«

»Preveč ste zatemnili okna« je bila prva ugotovitev pospeševalca ob vstopu v objekt. »Vidite piščanci ne jedo.« In res. Ko je gospodinja odgrnila okna, so se piščanci začeli zbirati okrog krmilnikov. Z zdravstvenim stanjem piščancev je bil Slavko zadovoljen, zato je povprašal še po poginu in dobil, kot je pričakoval, ugoden odgovor. Hergova je povedala, da je v zadnjem času kar v redu, da so težave, ki so bile, v glavnem mimo, le s podgani imajo težave, ker jim pod streho žro izolacijo. Povedala je, da kupujejo povsod različna sredstva za uničevanje, vendar ni željenega uspeha.

Sledilo je izpolnjevanje kontrolnega kartona in kontrola alarmne naprave, kar se je ponavljalo pri vseh kooperantih, nato pa sva se odpeljala v Dornavo k Francu Ciguli, kjer so ta dan nakladali piščance za zakol. Pravi živ-žav je bil na dvorišču. Medtem, ko so nekateri piščance lovili, so jih drugi nakladali na kamion, spet drugi iznašali

Ko bi le z vodo ne imeli toliko težav, pravi kooperant Slodnjak

opremo na dvorišče, kjer so jo sproti prali in razkuževali. Delo je bilo dobro organizirano, zato je šlo »kot po tekočem traku«.

Mladi gospodar je bil videti židane volje, zato je sledilo vprašanje, kako je kaj zadovoljen s »pridelkom«. »Ja, tako bi že šlo, tako. Samo vedno ni tako. Pozimi pa zaradi drage nafte niti stroškov nismo pokrili. S tem bo treba nekaj storiti sicer ne bomo upali v zimskem času niti vbleviti.«

»Saj ste za zimske mesece dobili dodatek« ga je popravil Slavko. Mladi gospodar je malo pomislil nato pa priznal, da le ni vse tako črno. Na vprašanje kaj bi storil, če bi mu predlagali, da ne bi več vblevil, pa je hitro pribil: »No, če že štala stoji, potem naj bo tudi polna, zato bi vsekakor vblevil.«

Se navodila za pripravo hleva za novo jato in že sva drvela v Brezovce, kjer sva se ustavila pri Janezu Slodnjaku.

Tudi tu so nakladali, zato se nisva dolgo mudila. Pri Slodnjakovih imajo največ težav z vodo. Ker v tem pasivnem predelu Slovenskih goric ni urejenega vodovodnega omrežja, so si prvotno poskušali pomagati s cisterno. Ta ni zadovoljevala, zato so si uredili vodnjak in s prečrpavanjem polnili cisterno. Seveda pa tudi to ni dovolj za številno žejno jato, zato načrtujejo gradnjo novega črpalnišča, ki bo od farme oddaljeno preko 200 metrov, zato bo le-to za družino Slodnjak velika obremenitev.

Naj povem še to, da je Slodnjak prvi kooperant na tem področju. Čeprav še ne sodeluje dolgo že beleži ustrezne, sicer povprečne, rezultate.

Pot sva nadaljevala po izredno slabi makadamski cesti proti Ormožu. Tudi prej sva si privoščila precej »užitkov«, na odsekih makadamskih cest, saj je vedno vozil po bližnjicah. Na tej cesti pa je »hrošč« kar poskakoval, kamenje pa je ropotalo po dnu avtomobila kot če bi bil v kleparski delavnici. Zaradi oblaka prahu, ki se je dvigal za avtomobilom pa sva morala zapreti vsa okna, zato je bilo za vetrobranskim steklom že zelo vroče.

Nisem si mogel kaj, da ne bi šoferja povprašal, če do naslednjega kooperanta ne vodi nobena asfaltirana ali vsaj boljša cesta. »O je, tudi asfaltirana« je glasil odgovor, »vendar smo zaradi omejitve kilometrin prisiljeni iskati bližnjice in voziti po teh.«

No minilo je tudi to in tako sva se znašla na obsežnem dvorišču kooperanta Adolfa Kranjca Sp. Ključarovci, v občini Ormož. Ob našem prihodu so ravno naložili poslednje piščance za zakol.

Povedal je, da je zadovoljen, ker so piščanci lepi, pa tudi pogina je precej manj kot ponavadi. »Veste težav pa tudi ne manjka« je nadaljeval. »Največ težav je s tem, ker se v krmu najde marsikaj, od žeblicev, žice do špaga in krp. Vse to pa povzroča težave pri traku za krmiljenje. Parkrat mi ga je že utrgalo. Še sreča, da ima tovariš Šuntner toliko posluha za naše težave,«

Pri Ciguli je bilo delo dobro organizirano, zato je šlo kot po tekočem traku

je povdaril, saj si vedno najde čas, da pohiti in popravi trak, če nastanejo težave. Brez njegove pomoči bi verjetno bilo več težav in tudi slabši rezultati.

Videl sem, da precej objektivno ocenjuje stvari, zato sem ga povprašal kaj mu pomeni sodelovanje s Perutnino.

»Odkrit bom. Mnogo. V času kooperacijskega sodelovanja sem si nabavil precej mehanizacije, da lažje, hitreje in kvalitetneje delam na kmetiji. Da pa bi sina lažje obdržal na kmetiji smo nabavili še tega zelenca« in pokazal je na novega zelenega moskviča, ki se je bohotil v garaži.

Največ težav imajo s steljo. Poskusili so že z drobno zrezano koruznico, ki pa se ni dobro obnesla, s slamo in še marsičem. Težav s steljo pa še ni konec, saj oblacev ali žagovine skorajda ne more dobiti.

Povprašal sem ga še, kaj misli o negodovanju nekaterih kooperantov, češ, da imajo izgubo.

»Veste pri nas smo vajeni krepko prijeti za delo, pa tudi skrbno delati, zato še nismo imeli minusa. Res pa je, da je včasih zelo težko, sploh takrat, ko nastanejo zdravstveni problemi ali kaj podobnega. Mislim pa, da moramo enako kot delavci tudi mi, kooperanti, prispevati k stabilizaciji našega gospodarstva. Vsekakor pa bo zelo težko pozimi, zaradi drage nafte« je zaključil.

Ocenil je tudi našega Perutnarja. Pri tem je povedal, da nimajo ravno dosti časa, da pa ga

vsi vzamejo v roke. Mnoge informacije dobijo prav z glasilom.

Tudi delo drugih delavcev tako spoznavajo. Poudaril pa je, da bi bilo potrebno več pisati o dobrih delavcih in kooperantih.

»In kaj ste pripravljeni sami prispevati?« sem ga izgovoril.

»Vidite, o tem še nisem razmišljal, če pa mislite, da bi lahko kaj prispeval bom tudi ob priliki kaj napisal «je ob koncu obljubil.

Nadaljevala sva pot proti Ormožu. Blizu poldneva je že bilo, zato se nama je prilegla topla malica. Naj povem, da je topla malica za naše pospeševalce redkost, saj je največkrat nimajo kje dobiti.

Komaj sva se odpeljala iz Ormoža že sva se spet znašla na prašnem makadamu proti Haložam. Ustavila sva se spet pri Stanetu Majcenoviču, v Hrastovcu. Tudi tu ni bilo kakih posebnih pripomb, opozoril pa je, da se je šele v zadnjem času stanje izboljšalo, in da prej ni mogel biti zadovoljen. Še vedno ga skrbi visoka cena goriva za ogrevanje v zimskem času.

Uspešno delo pa pripisuje brezhibnemu delovanju tehnične opreme, za kar ima po njegovem mnenju velike zasluge tovariš Šuntner. Gospodinja je k temu pripomnila, da se je že zgodilo, če ga je kdo šel klicat za popravilo, pa se je še kaj zamudil, da je Šuntner prišel prej popravljat, kot se je naročnik vrnil domov.

Oglasila sva se še pri Adolfu Belšaku na Gorenjskem vrhu. »Več ventilatorjev bo potrebno vključiti« je bila prva ugotovitev pospeševalca Vesenjaka. »Pre-

Večkrat bi nas morali obiskati pospeševalci, pravi Adolf Krabonja

vročje je in vidite, da se piščanci ne počutijo najbolje. Tudi amoniak se rahlo čuti.«

Še vpis ugotovitev v kontrolni karton in preizkus alarmne naprave kot povsod pa sva žo drvela proti Zabovcem, saj je čas že priganjal, on pa je moral še preveriti urejenost hleva za vhljevitve pri kooperantu Frideriku Horvatu. Že na dvorišču je opozoril, da bo za plinske jeklenke potrebno najti primernejši prostor, ker so te bile izpostavljene soncu.

Pri vseh kooperantih se je seveda pozanimal tudi, če so ventilatorji v brezhibnem stanju, saj lahko v kratkem pričakujemo vroče obdobje, ko bo potrebno močno prezračevanje. Povsod je kontroliral stanje razkužila v dezobarierah (razkuževalnih koritih), uporabo zaščitnih oblačil in prisotnost domačih kokoši.

Ta reportažni zapis opisuje le en dan dela na terenu in to v času ko ni posebnih težav. Iz prejšnjih obiskov se spomnim, da so mnogi kooperanti ob nastopu težav, ki so v »živi proizvodnji« normalni pojav, stresali vso jezo in revolt prav na vodje proizvodnih okolišev. K temu pa so največ prispevali in še prispevajo nergači, ki z ničemer niso zadovoljni in iščejo samo osebne koristi, težave delovne organizacije in pospeševalne službe jim pa niso mar. Prav od teh morajo terenci sprejeti mnoge opazke o slabih piščancih, slabi krmi in še marsičem. Te

pripombe so seveda največkrat neutemeljene.

Vodji proizvodnih okolišev pa so opozarjali na brezhibnost opreme in jo tudi preverjali, še posebej pri novih kooperantih, svetovali kako optimalno ogrevati in kako opremo dobiti, da bodo porabili čim manj goriv, brez škode za prirastek. Kontrolirali porabo krmil in še vrsto drugih stvari.

Kooperanti vidijo v pospeševalcih tudi zaupnika in pomočnika, zato jih vprašujejo za nasvet tudi za reševanje mnogih drugih težav in za načrtovanje dela tako na polju, v vinogradu, kot pri domači živini in drugih zadevah.

Ker predstavlja vodja proizvodnega okoliša najtesnejšo vez med delovno organizacijo in kooperanti bi bilo prav, da bi s kooperanti več sodelovali tudi na področju družbenopolitičnih aktivnosti. Žal za to največkrat zaradi zahtevne proizvodnje in obsežnih okolišev, ni časa. Kooperanti mnogokrat pripominjajo, da si žele pogostejših obiskov, kar pa največkrat ni možno. Tudi primerjave o številu kooperantov na enega strokovnega svetovalca v tujini, ki so ugodnejša kot pri nas, jim ponujajo, toda kaj se hoče, stabilizacija je v Perutnini že tradicija.

Da bi lahko bolj objektivno ocenjevali dela in naloge posameznih sodelavcev, bomo v naslednjih številkah še predstavili različna delovna opravila.

Vaš urednik

Nakladanje piščancev za zakol

Pranje opreme je pomembno opravilo

Vse fotografije foto L. C.

Ogrevanje hlevov s termogenom odslej tudi s plinom

Glede na izredno velike težave s preskrbo energetskih virov za ogrevanje hlevov se nenehno razmišlja pri nas in drugod po svetu o možnosti nadomestitve ali zamenjave tistih virov, ki so najbolj problematični. Doslej žal izhoda z ekonomsko enakovredno nadomestitvijo še ni na razpolago.

Z ozirom nato, da nam je dobavitelj plina v velikih jeklenkah (propan — butan) »Plinarna« Maribor uspela zagotoviti dobavo v zimskem obdobju 1980/81 potrebno količino plina brez motenj za kooperacijsko rejo piščancev in potrebe v hlevih lastne proizvodnje, smo se dogovorili s kooperantom za testiranje porabe plina na način, ki pri kooperantih še ni udomačen.

Kaj je novost

Novost je drugačni način izra- be plina, ki je ekonomičnejši od ogrevanja z gorilnim oljem (pri obstoječem razmerju med ceno plina in gorilnega olja). To pa pomeni sledeče:

— rejec ki se odloči za tak sistem, mora imeti grelec na topli zrak termogen, na katerega se lahko montira plinski gorilec namesto gorilca na olje,

— prav tako je predpogoj, da ima zmontirano plinsko centralo, saj drugače ni možno plina koristiti.

Pri kooperantu SAGADIN Francu, Dragonja vas 22 p. Cirkovce smo na termogen, ki je bil že vgrajen z oljnim gorilcem le tega zamenjali z gorilcem na plin tip VENTERP, tip 1 P—C s kapaciteto 95.000 kcal/h in ga priključili na obstoječo plinsko centralo z odvzgom plina na tekočo fazo.

Kooperant nam je posredoval sledeče preverjene podatke stroškov ogrevanja v zimskem obdobju:

1. piščanci vhlavljeni 29. 11. 1980 oddani v zakol 17. 1. 1981 vzrejeno 49.251 kg
Skupno porabljeno 1.190 kg (34 jeklenk) za vrednost 20.735.— din. Ker je z grelcem master dogreval prostore, je dodatno potrošil še 100 kg gorilnega olja. Tako znašajo skupni stroški ogrevanja kot sledi:
a) plin propan — butan 1.190 kg = 20.735.— din
b) goril. olje 100 kg x 10,30 = 1.030.— din
Skupaj 21.765.— din ali 0,44 din po kg živega mesa piščancev.
2. piščanci vhlavljeni 26. 1. 1981 oddani v zakol 16. 3. 1981 vzrejeno 49.700 kg
skupno porabljeno 1.575 kg (45 jeklenk) za vrednost 26.100.— din. Še dodatnih stroškov ogrevanja pri tem turnusu ni imel, ker gretja z gorilnim oljem ni koristil.

Tako so stroški ogrevanja znašali:

— plin propan — butan 1.575 kg ali skupaj: 26.100.— ali 0,53.— din po kg žive teže piščancev.

Če izračunamo povprečne stroške obeh turnusov, znašajo le-ti (21.675.— + 26.100.— = 47.775.— : 98.951 kg) le 0,48 din po kg žive teže.

Hlev je kolpletno zgrajen iz glinoporja (polovico zidakov je kooperant sam izdelal) vsled česar je izguba toplote skozi zidove sorazmerno mala.

Stroški kurjave so takšni brez upoštevanja vložnih investicijskih vlaganj za ogrevalne naprave. Če upoštevamo še minimalno amortizacijo od naprav za ogrevanje so stroški nekoliko drugačni, zaenkrat jih pri tem izračunu ne upoštevamo.

V primerjavi z ogrevanjem izključno na gorilno olje pa so stroški zimskega ogrevanja pri drugih rejcih sledeči:

— računamo potrošnjo po kg piščanca 0,09 kg gorilnega olja, kar pomeni pri 49.700 kg žive teže piščancev potrošnjo 4.473 kg olja po ceni 10,30 ki je v tem obdobju veljala. Skupni stroški znašajo 46.071 din ali po 1 kg 0,92 din.

Razlika po 1 kg znaša torej 0,44 din ali za 52 % nižji stroški pri uporabi plinskega gorilca na termogenu za zimska dva turnusa. Podatkov za porabo v letnem obdobju nimamo za plinski gorilec. Stroški nabave plinskega gorilca.

Za termogene, ki so v obratovanju ali še bodo pri bodočih rejcih je nabavna cena sledeča:

- 1 kom gorilec tip 1 P—C s kapac. 95.000 kcal/h = 23.175.— din,
- 1 kom pripadajoča rampa = 3.750.—
- 1 kom plošča za obešanje goril. = 1.200.—
- Skupaj: = 28.125.—

Pri 10 % amortizacijski stopnji pomeni letni strošek din 2.812.— ali po kg 0,02 din. To pomeni, da je investicija povrjena na račun nižjih stroškov ogrevanja na plinski gorilec v hlevih samo v zimskem obdobju dveh turnusov (0,92 — 0,48 + 0,02 = + 0,42 po kg) v največ dveh letih. K izračunu je možno obdelati še druge variantne predloge, dejstvo je da bi se investicija hitro obrestovala.

K navedenim stroškom je treba prišteti še stroške montaže in ostalo. Ostale podrobnosti lahko dobite pri kooperantu ali na sedežu TOK (ing. Zajc).

Gorilnik na plin bo možno nabaviti na sedežu TOK Hajdina proti gotovinskemu nakazilu na blagajni pred prevzemom. Garancija gorilca znaša 1 leto.

REISMAN ing. Jože

KAKO NASTANEJO OSEBNI DOHODKI

Ko dobimo v roke kuverto (obračun OD) z nalogom za vpis OD niti ne pomislimo, da takšen oblikovno majhen izdelek zahteva mnogo dela in medsebojne odvisnosti z različnimi službami in sektorji. Zato vas z nekaj podatki seznanjam z delom v knjigovodstvu OD.

Vsako delovno mesto oz. delokrog del je ocenjen z določenim številom točk. K tem točkam se za obračun OD dodajo še točke za minulo delo in stalnost. Odvisno od poslovnega uspeha DO se določi neto vrednost točke. Iz neto vrednosti točke se v odvisnosti od višine prispevkov, ki jih določajo SIS izračuna bruto vrednost točke, ki je osnova za izračun bruto osebnega dohodka.

Primer izračuna OD:

Delavec x ima 560 točk z minulim delom in stalnostjo in je delal 176 ur. Bruto vrednost točke za občino Ptuj je trenutno 23,76 din. Izračunamo bruto urno postavko:

$$\frac{560 \text{ točk} \times 23,76 \text{ din}}{176 \text{ ur}} = 73,11 \text{ d}$$

(bruto urna postavka)

Bruto urno postavko pomnožimo s številom opravljenih ur in dobimo bruto OD:
73,11 din x 176 = 12.876,36 din bruto OD

Od bruto OD se obračunajo in odvedejo prispevki raznih SIS in dobimo neto OD. Neto OD pa lahko izračunamo tudi tako:

Neto vrednost točke, ki je sedaj 17,50 din pomnožimo s št. točk 560. Dobljeni znesek delimo z 182 urami in dobimo neto urno postavko. Če neto urno postavko pomnožimo s št. opravljenih ur 176 dobimo neto OD:

$$\frac{17,50 \text{ din} \times 560 \text{ točk}}{182 \text{ ur}} = 53,85 \text{ d}$$

(neto urna post.) x 176 ur = 9.477,60 din neto OD

Razliko med neto in bruto

OD predstavljajo prispevki SIS.

Osnova za obračun OD so evidence o izrabi delovnega časa delavca na delu. Te evidence vodijo obratni evidentirari. Podatke o urah prisotnosti na delu iz obratnih evidenc preprišejo na delovne liste, ki jih pošljejo v knjigovodstvo OD. Za datum izplačila OD je pomemben datum oddaje delovnih listov v knjigovodstvo OD. Po pravilniku o računovodstvu OZD so ti datumi naslednji:

1. Tov. krmil, DSSS do 1. v mesecu za pretekli mesec
2. Per. farme, Servis, Commerce do 2. v mesecu za pretekli mesec
3. Commerce zunanje posl., Mes. ind. do 3. v mesecu za pretekli mesec

Vendar v času državnih in republiških praznikov, ki trajajo ob koncu ali v začetku meseca ti datumi iz objektivnih razlogov niso doseženi in dobimo delovne liste kasneje kot predvideva pravilnik. V času periodičnih in zaključnih računov so tudi s pravilnikom določeni datumi oddaje delovnih listov pogosto prepozni, saj moramo pripraviti razne podatke, ki izvirajo iz obračuna OD in jih uporabljajo ostali sektorji in službe, najkasneje do 10. v mesecu. Vedno kadar so delovni listi oddani prepozno iz objektivnih ali subjektivnih razlogov, moramo v knjigovodstvu OD opravljati popoldansko nadurno delo zato, da lahko pripravimo izplačilo OD (t.j. najkasneje do 15. v mesecu), vse to pa povečuje stroške delovne organizacije. V knjigovodstvu OD vpišejo na delovne liste spremembe vrednosti točk in še nekatere zneskovne podatke kot so: krediti, obračun boleznin, obračun porodniških dopustov, otroški dodatek, razne članarine, zavarovanje, malice, vzajemna pomoč, krajevni samoprispevek, razni odtegljaji in drugo. Kadar pa moramo iz-

Skrb za čisto in zdravo okolje

V krajevni skupnosti »Jože Potrč« posvečamo vsa leta nazaj veliko skrb za čisto in zdravo okolje. Zavedamo se, da je čisto okolje vir zdravja in dobrega počutja vseh, ki v njem prebivajo. Delavci, ki pridejo z naporenega dela domov, so potrebni počitka in miru. Ta počitek pa je veliko več vreden, če ga lahko doživljamo v čistem in zdravem okolju. Zato organiziramo v naši KS večkrat med letom obsežnejše očiščevalne akcije.

Eno izmed takih akcij smo izvedli v teh dneh.

In kako je potekala?

Stanovalci stanovanjskih blokov in hiš so počistili hodnike, stopnišča, kleti in podstrešja. Iz vseh navedenih prostorov so odstranili vso navlako, odvrženo pohištvo, druge predmete in smeti ter jih znosili v kesone, v katerih je bilo dovolj prostora za vse to. Tudi kesonov je bilo dovolj.

Poskrbeli smo tudi za čiščenje v okolici stanovanjskih blokov in hiš. Tudi tam je bilo veliko predmetov in smeti, ki niso spadale tja. Zlasti je bilo vsepovsod veliko odvrženih papirčkov, olupkov in plastičnih vrečk, ki so vsekakor najbolj kazile naše okolje. Vsega tega zdaj ni več. Krajanji so naš poziv za akcijo vzeli z vso resnostjo ter očistili okolje vseh navlak in smeti. Zato je seveda pri nas povsod vse bolj prijetno, kot prej. Ob tem pa nismo pozabili na zelenice, na dre-

vesa, grmičevje in cvetlice, ki vzbujajo v zdravem okolju še posebno mikavnost.

Uredili smo tudi peš poti ter jih potrosili z belim peskom. V teh dneh že tečejo nove akcije za nadaljnja dela. V raznih predelih bomo postavili klopice, namestili košare za odpadke ter končali z ureditvijo otroškega igrišča zadaj za Perutnino med CMD in potokom Grajeno. Svečana otvoritev tega otroškega igrišča, ki je namenjeno najmlajšim pa tudi večjim otrokom, bo dan pred letošnjim praznikom mesta Ptuj, v četrtek 7. maja.

V naslednjih dneh je pred nami spet nova očiščevalna akcija pod geslom: »Očistimo okolje zase in za praznik!«. Osmi maj je namreč praznik mesta Ptuj. Želimo, da bi ta dan in seveda tudi v naslednjih dneh bilo naše okolje še bolj čisto, vse v zelenju in cvetju, brez vsake navlake in smeti.

Zato bomo šli vsi ponovno v akcijo. S pomočjo mladih in najmlajših bomo pobrali vsako najmanjšo smet, olupek, papirček in vse drugo, kar ne spada na tla, oziroma v okolje.

Želimo, da nas pri teh prizadevanjih podprejo tudi delavci vseh temeljnih in drugih organizacij, ki delujejo in ustvarjajo na porodčju naše krajevne skupnosti. Naj bo za naš skupni praznik tudi okolje njihovih stvari-tev lepše in prijetnejše!

Drago Čater

Nova člana ZK

Zveza komunistov, kot avantgarda delavskega razreda, študentov in kmečkih množic, je imela in ima veliko vlogo in pomen v graditvi naše socialistične samoupravne družbe.

Biti njen član, pomeni zame zaupanje in hkrati nalogo, za delovanje v političnih, samoupravnih, kadrovskih in poslovnih zadevah.

Na trimesečnem političnem tečaju sem se seznanil z vlogo in delovanjem ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, kakor tudi z idejno političnim delovanjem v samoupravnih organih in DPO.

Svojo družbenopolitično aktivnost sem začel v OO ZSMS Podlehnik kot blagajnik, nato sem bil predsednik komisije za SLO in družbeno samozaščito.

Lani je na pobudo OO ZKS konstituirana OO ZSMS v delovni skupnosti skupnih služb, kjer

zveze komunistov ter stopal po poti, katero nam je trasiral tovariš TITO. Marjan Ferčec

V Mesokombinatu Perutnina Ptuj sem se zaposlila 3. 10. 1979. Takoj sem se aktivno vključila v samoupravljanje v delovni organizaciji. Ko me je OO ZK pri DSSS predlagala za sprejem v članstvo ZK, sem opravila uvajalni seminar za nove člane. Na seminarju sem se seznanila s programom in statutom ZK. V članstvo ZK pa sem bila sprejeta na seji programske volilne konference ZKS Ptuj, dne 25. 3. 1981.

Zakaj sem stopila v ZK?

Menim, da sem že vseskozi delovala kot komunist in, da sem zdaj postala član tudi formalno. V času študija sem prav tako aktivno delovala v mladinski organizaciji. Kot komunist se zavedam odgovornosti za svoje družbeno delovanje. V članstvo sem se vključila prostovoljno, saj je pripadnost ZK izraz lastne idejne in politične opredelitve. Tako sem zavestno sprejela program in statut ZK, obenem pa tudi obveznost za nujno dosledno uresničevanje.

Zavedam se, da je pred mano še veliko let, v katerih bom imela priložnost s svojo politično aktivnostjo upravičiti zaupanje tovarišev. Marija LAH

vršiti izplačilo stimulacije za določeno obdobje se celoten obračun napravi v knjigovodstvu OD. Da lahko vse te podatke pripravimo, je potrebno sprotno voditi evidence, saj le tako zagotovimo pravočasne in pravilne podatke. Ko so vsi podatki na delovnem listu, se lahko začne strojna obdelava, za katero uporabljamo knjižni stroj Borroughs. Na tem stroju delavke iz knjigovodstva OD vršijo zajemanje in računsko obdelavo podatkov. Vsega dela v zvezi z obračunom OD stroj ne opravi in je potrebno še mnogo ročnega izračunavanja in pisanja. Pogosto se zgodi, da se knjižni stroj v času obračuna OD pokvari in takrat pridemo v časovno stisko. V takih primerih moramo poklicati serviserje iz Ljubljane ali tudi iz Zagreba. Zgodí se, da stroj stoji 2 do 3 dni preden je popravljen, če pa je napaka posebej težka, ali če serviserji nimajo rezervnega dela tudi dalj časa. Vedno, kadar imamo težave z okvaro je potrebno nadurno delo.

V poslovnem centru imamo že novi računalnik z večjimi zmogljivostmi, ki bo zmogel popolnejšo in obsežnejšo obdelavo podatkov in je predvideno, da se bodo na njem obračunavali tudi OD.

Za točno in hitro delo v knjigovodstvu OD so važne točne in sprotne evidence o delavcih. Vsaka sprememba primika, naslova bivališča, izobrazbe, rojstvo otroka lahko vpliva na obračun OD. Zato je dolžnost vsakega delavca, da te spremembe javi svoji obratni evidentičarki ali direktno v kadrovske evidence. Za pravočasno izplačilo nadomestila OD v času nezmožnosti za delo je pomembno, da delavec čimprej odda bolniške liste v obratno pisarno, vendar najkasneje do 28. v mesecu, od koder jih po evidentiranju pošljejo v knjigovodstvo OD. Prepozno oddani bolniški listi preprečujejo pravočasno izplačilo nadomestila OD. Dolžnost vsakega delavca, ki namerava zapustiti delovno organizacijo je, da se oglasi v kadrovske evidence in knjigovodstvu OD, da bomo lahko uredili vse podatke, ki nastajajo ob odhodu in pripravili podatke ki jih potrebuje novi delodajalec, če se delavec namerava zaposliti drugje.

Iz tega zapisa vidimo, da lahko vsak delavec po svoje prispeva k točnemu in pravočasnemu obračunu OD, kakor tudi k temu, da bo dobil točne podatke ki jih potrebuje za urejanje različnih osebnih potreb.

opravljam funkcijo predsednika. Sprejeli smo poslovnik in akcijski program o delu OO ZSMS DSSS. Aktivnost oz. delovanje OO ZSMS v DSSS se vidi v organiziranosti mladih prek sindikata in povezanosti z ostalimi OO ZSMS v delovni organizaciji. Zaradi vloge zveze komunistov v naši družbi in ideološke opredeljenosti me je privedlo v odločitev, da postanem član zveze komunistov.

Upam, da bom zaupanje opravičil, deloval na temelju statuta

Mladi po poteh revolucije z obljubo Titu

(Foto: L. C.)

Zakon o temeljih varnosti cestnega prometa

Po daljši javni razpravi je skupščina SFRJ sprejela v oktobru 1980 novi zakon o temeljih varnosti cestnega prometa, ki začne veljati prvega maja letos.

Ta zakon bi morali poznati vsi do podrobnosti, ne samo vozniki motornih vozil, ampak tudi pešci, kolesarji in vsi drugi udeleženci v prometu. Namen novega zakona je predvsem zagotoviti varnost na naših cestah. Obetamo si tudi več varnosti kot doslej, zlasti pa zmanjšanje števila prometnih nesreč, poškodovancev, in tudi manj materialne škode. Seveda sami zakonski predpisi še ne dosegajo svojega cilja, če jih vsi, katerim so namenjeni, ne poznajo in ne upoštevajo. Zaradi tega je potrebno seznaniti z določili novega zakona najširši krog udeležencev v prometu. Posamezni vozniki motornih vozil bodo sicer podrobneje seznanjeni z novim zakonom v okviru njihovih združenj, v temeljnih organizacijah, kjer združujejo delo, predvsem pa se bo moral vsak voznik motornega vozila tudi sam poglobiti v vsebino zakona in posamezne določbe tudi dosledno izvajati v praksi. Naše delavce pa želimo s tem sestavkom opozoriti na veljavnost novega zakona, voznike motornih tovornih vozil pa še na nekatere značilnosti.

Pri pozornem pregledu novega zakona opazimo le malo novosti v predpisih, ki urejajo tehnično ravnanje voznikov motornih vozil in drugih udeležencev v prometu. Bolj kot v prejšnjem zakonu je v novem zakonu o temeljih varnosti cestnega prometa poudarjena odgovornost najširšega kroga dejavnikov. Predvsem je poudarjena ureditev cestnega omrežja, postavitev potrebne prometne signalizacije, odgovornost delovnih organizacij, ki se ukvarjajo s transportom, javnim prevozom, do organov, ki nadzorujejo promet in nenazadnje tudi odgovornost organizacij pri vzgoji voznikov motornih vozil.

Bodimo strpni do napak manj izkušenih voznikov

Poseben povdarek je zakon namenil določenim načelom, ki veljajo za vse udeležence v prometu. Gre predvsem za načela, ki naj veljajo v prometu pri medsebojnih odnosih posameznikov, ki se naj kažejo kot strpnost do napak manj izkušenih voznikov, z obzirnostjo do drugih udeležencev v prometu, s priprav-

ljenostjo pomagati drugim in podobno.

Od konkretnih določil zakona naj v tem sestavku le opozorimo na določilo 197. člena zakona, po katerem sme pooblaščen osebja takoj na mestu začasno vzeti vozniško dovoljenje in voznika izključiti iz prometa.

To stori tedaj, če ugotovi, da je voznik v takem duševnem ali telesnem stanju, če zaradi utrujenosti ali bolezni, učinka zdravil, mamil ali drugih opojenih sredstev ni zmožen zanesljivo voziti vozila. Enako stori uradna oseba, če ugotovi, da je voznik pod vplivom alkohola oziroma, če se pri vozniku ugotovi, da ima v organizmu kaj alkohola ali če kaže znake alkoholne motnje.

Opozorilo našim šoferjem

Naše voznike tovornih motornih vozil moramo še posebej opozoriti na določilo 173. in 174. člena zakona. Po tem določilu ne sme voznik tovornega vozila ali skupino vozil z največjo dovoljeno težo nad 3.500 kg voziti več kot pet ur brez presledka. Kot presledek se šteje čas najmanj pol ure nepretrganega počitka. V 24 urah pa sme na tak način opraviti voznik največ osem ur dejanske vožnje. Pri tem pa čas 24 ur ni mišljen en dan, ampak delovni dan voznika. To namreč izhajajo iz določila 174. člena zakona, ki zavezuje tako voznika kot temeljno organizacijo, da mora voznik imeti pred začetkom svojega delovnega dne najmanj deset ur nepretrganega počitka. Le v primeru, če se med vožnjo menjata dva voznika in je v vozilu prirejeno ležišče, mora imeti vsak voznik najmanj osem ur nepretrganega počitka na vsakih 30 ur potovanja. Zakon dovoljuje takšen počitek tudi v vozilu, pod pogojem, da vozilo v tem času stoji. Sicer pa mora voznik tak nepretrgan počitek prebiti izven vozila. To določilo zakona bo še dopolnjeno s posebnim predpisom, ki bo določil trajanje delovnega časa voznikov tovornih motornih vozil, njihov dnevni in tedenski počitek ter način dela dvojne posadke voznikov, ki vpliva na varno vožnjo.

Na to določilo zakona smo opozorili zato, ker lahko pooblaščen uradna oseba vozniku tovornega motornega vozila takoj na mestu začasno vzame vozniško dovoljenje in voznika izključiti iz prometa, če voznik krši ta določila zakona.

Pooblaščen uradna oseba lahko začasno vzame vozniško dovoljenje in voznika izključiti

iz prometa, če noče opraviti preizkusa ali ima v organizmu kaj alkohola ali če noče na strokovni pregled na katerega je bil napoten.

Začasni odvzem vozniškega dovoljenja sme trajati praviloma dotlej, dokler so podani razlogi za njegov odvzem, vendar največ do 24 ur. Voznik mora v treh dneh prevzeti odvzeto vozniško dovoljenje v kraju, ki je naveden v potrdilu o njegovem odvzemu. Če voznik tega ne stori v tem času, ga pošlje organ v kraj, kjer se vodi voznik v evidenci.

Ne bo še odveč opozorilo voznikom, da morajo voziti z zmanjšano hitrostjo mimo avtobusnega postajališča, kadar je tam ustavljen avtobus, da ne ogrožajo vstopajočih in izstopajočih potnikov. Če je tako postajališče pri prehodu za pešce, morajo vozniki tudi ustaviti svoje vozilo ter potnikom omogočiti prehod čez prometni pas.

Posebno pozornost do otrok

Posebno pozornost morajo vozniki posvetiti avtobusom oziroma vozilom, v katerih se prevažajo otroci. Takšna vozila bodo označena s posebnim znakom. Vozniki, ki vozijo za takšnim vozilom ali proti takšnemu vozilu, morajo svoje vozilo ustaviti, če se je vozilo v katerem se prevažajo otroci, ustavilo na cestišču. Ustavitev velja le toliko časa, da otroci

vstopijo in izstopijo iz vozila.

Na kratko naj še opišemo, da so v novem zakonu o temeljih varnosti cestnega prometa zagrožene tudi visoke denarne kazni za storjene gospodarske prestopke in prekrške. Pravna oseba je tako lahko kaznovana za gospodarski prestopok od 20.000 din do 150.000 din, za storjeni prekršek pa od 5.000 din do 50.000 din denarne kazni. Odgovorna oseba delovne organizacije pa je lahko kaznovana za gospodarski prestopok od 2.000 din do 20.000 din, za prekršek pa od 1.000 din do 5.000 din denarne kazni. Za posamezne kršitve je v zakonu zagrožena tudi kazen do 60 dni zavora. Višina izrečene denarne kazni je odvisna od okoliščin v katerih je bila kršitev storjena, pa tudi od posledic, kar je odvisno od primera do primera.

Na podlagi tega zakona bodo izdani do njegove uveljavitve še drugi predpisi in v šestih mesecih še posebni republiški zakon o varnosti prometa. O teh predpisih bomo še poročali.

S tem sestavkom smo želeli še enkrat opozoriti na začetek veljavnosti zakona o temeljih varnosti cestnega prometa. Od vsakega voznika, udeleženca v prometu, odgovornega delavca v temeljni in delovni organizaciji pa pričakujemo, da bodo določila zakona proučili in jih v praksi tudi dosledno izvajali in s tem poskrbeli za večjo varnost ljudi in premoženja v cestnem prometu.

Potočnik Franc

NAMIZNI TENIS

V mesecu marcu in aprilu smo izvedli več namiznoteniskih tekmovanj v počastitev dneva perutinarjev v naši delovni organizaciji. Odziv je bil presenetljiv v primerjavi s prejšnjimi leti. Prijavilo se je namreč deset ekip, ki so bile z žrebom razvrščene v dve skupini. Kritiko zaslužita edino ekipi Tiskarne II. in Tovarna krmil, ki se nista pojavili v predtekmovanju, niti v dvoboju za razigravanje mest za končno uvrstitev. Zaradi tega smo jih izločili in v končni uvrstitvi ne prejmeta nobenih točk. Razumljivo je, da bi lahko sodelavci v tiskarni pomagali tekmovalcem vsaj tako, da bi jim omogočili menjavo delovne izmene. Žal do tega ni prišlo in verjetno je bil podoben primer tudi v Tovarni krmil. Nekoliko krivde pa je pripisati tudi nam, organizatorju, ki smo prepozno razpisali to tekmovanje, ker so v tem času pričeli ljudje tudi s kmetijskimi opravili.

Prihodnje leto bomo, vsaj namizni tenis odigrali nekoliko prej — v januarju in februarju, s tem pa bomo prav gotovo dosegli še večjo množičnost.

Izidi finalnih dvobojev — ekipno:

DSSS I — DSSS II.	5 : 4
Servis I. — Commerce	2 : 5
Servis II. — Servis III.	5 : 4
TOK — Tiskarna I.	5 : 0

Končni vrstni red:

1. DSSS I.
2. DSSS II.
3. COMMERCE
4. SERVIS I.
5. SERVIS II.
6. SERVIS III.
7. TOK
8. TISKARNA I.

Po končnem ekipnem tekmovanju smo imeli še tekmovanje posameznikov in sicer v dveh starostnih skupinah. Tudi tu je bilo veliko prijavitelj in sicer do 35 let — 32 tekmovalcev (lani samo trije) in nad 35 let 16 tekmovalcev (lani štirje).

Z ozirom na veliko število prijavitelj, smo se odločili na sistem izpadanja. Določili,

Občina Ptuj po poteh bratstva in enotnosti v letu 1981

V letu 1981 praznujemo 20. obletnico začetka organiziranih oblik medrepubliškega sodelovanja bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije. Sklep o sodelovanju je bil sprejet na prvi skupni seji občinskih svetov Zveze sindikatov občin Čakovec, Ptuj in Varaždin v Ptuj, 16. septembra 1961. leta. Delavska srečanja bratstva in prijateljstva pa so bila prav tako ustanovljena v Ptuj in so se pričela 23. aprila 1962. leta. V jubilejnim letu se Zveza sindikatov občine Ptuj skupaj z drugimi organizacijami in društvi vključuje v program XX. delavskih srečanj bratstva in prijateljstva s številnimi aktivnostmi, s katerimi v nadaljevanju seznanjamo delovne ljudi in občane.

V OBČINI ČAKOVEC

Tamburaški orkester in folklorna skupina DPD »Svoboda« Ptuj izvajata kulturni program na prvomajskem srečanju delavcev Medjimurja v Balogovcu 1. maja.

Skupina delavcev občine Ptuj bo sodelovala na junijskem srečanju delavcev bratskih občin v Čakovcu pa bodo sodelovali na delavsko športnih igrah kovinarjev ob Dnevu kovinarjev. Kmetijski delavci se bodo udeležili posvetovanja o dohodkovnem združevanju in povezovanju v kmetijstvu, ki ga pripravlja občina Čakovec.

Skupina mladih brigadirjev občine Ptuj se vključi v V. Mladinsko delovno brigado »Bratstvo-prijateljstvo-Čakovec '81«, ki bo sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji.

V Čakovcu načrtujejo srečanje delavcev Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo in »Gorenje—Mural«.

V OBČINI KOPRIVNICA

Ansambel »Tornado« DPD »Svoboda« Majšperk nastopa v Glogovcu.

Člani Likovne sekcije DPD »Svoboda« Ptuj in PD »Alojz Arnuš« Rogoznica sodelujejo s svojimi likovnimi deli na razstavi »Likovna delavska ustvarjalnost« v Koprivnici.

Gozdarski delavci so povabljeni na tekmovanje v žaganju in sekanju lesa v Koprivnici.

V OBČINI KRAPINA

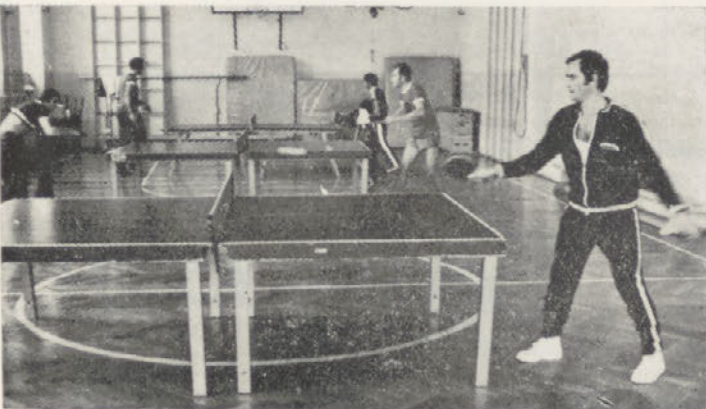
Moški pevski zbor in ansambel »Tornado« DPD Svoboda Majšperk izvajata kulturni program na občinski prvomajski proslavi 29. aprila v Krapini.

oziroma izžrebalih smo štiri nosilce, prav tako pa je žreb določil ostale pare. Vsi prijavitelji se tekmovanja niso udeležili, zato je bilo nekaj srečanj uvrščenih v naslednja kola brez boja. Finale ni bil pravi finale, ker je žreb ponagajal enemu od favoritov Stajniku, ki se je v polfinalu srečal z Jurkovičem. Zal se to večkrat dogaja v športu.

Uvrstitve posameznikov do 35 let

1. Jurkovič Peter DSSS
2. Rojic Boris DSSS
3. Stajnik Tonček DSSS
4. Merc Janko Transservis
5. Vidovič Vili, Tiskarna
6. Kralj Franc, Mesna ind.
7. Sprah Dušan, Transservis
8. Polanec Franc, Transservis

Med tekmovanjem v namiznem tenisu

Uvrstitve posameznikov nad 35 let

1. Krajnc Aco DSSS
2. Marinkovič Živorad DSSS
3. Zupanič Franc, TOK
4. Čihal Stanko Commerce

Rezultati jasno kažejo, da je v namiznem tenisu največja kvaliteta v DSSS, kar ne bi smelo slabo vplivati na ostale člane delovne organizacije. To bi lahko bilo vzpodbudno, da bi še več igrali in vadili, da bi v bodoče postali enakopravnejši nasprotnik. Po TOZD imajo ponekod mize, kar tudi omogoča redno vadbo in tekmovanje. V DSSS jim bomo radi pomagali, če bodo našo pomoč želeli in potrebovali.

Aco Krajnc

Enote in štab za civilno zaščito občine Ptuj sodelujejo na V. medrepubliški praktično reševalni vaji enot ter štabov civilne zaščite bratskih občin, pod geslom: »Bratstvo-enotnost-solidarnost-Krapina '81«.

Kulturna skupina občine Ptuj sodeluje v kulturnem programu ob Dnevu bratskih občin v okviru Tedna kajkavske kulture-Krapina '81.

V OBČINI PREGRADA

Pihalni orkester Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo sodeluje na V. Reviji pihalnih orkestrów bratskih občin v Pregradi.

V OBČINI VARAŽDIN

Ženski pevski zbor PD »Alojz Arnuš« Rogoznica izvaja kulturni program na občinski proslavi ob Dnevu samoupravljalcev Jugoslavije v Varaždinu.

Gostinski delavci »Haloški biser« Ptuj in Varaždin prirejajo v Varaždinu »Večer Ptuj« s kulturnim programom ter izbranimi slovenskimi jedmi in vinom.

Ekipe ribiške zveze Ptuj se udeležijo tekmovanja ribičev bratskih občin za prehodni pokal Bratstva in enotnosti.

Medrepubliške delavske športne igre med Podravko Koprivnica, Perutnino Ptuj in Koko Varaždin.

Pionirji in delavci pobratenih osnovnih šol Martina Koresa Podlehnik in Ivan Murković Vinica ter Franca Osojnika Ptuj in Gustava Krkleca Cestica izvajajo program sodelovanja na področjih kulture, športa in izmenjave izkušenj.

V OBČINI MARIBOR

Ekipe Zveze rezervnih vojaških starešin občine Ptuj sodeluje na tradicionalnem tekmovanju v vojaškem znanju ter veččinah Zveze rezervnih vojaških starešin bratskih občin v Mariboru.

V OBČINI ORMOŽ

Ekipe Lovske zveze Ptuj se udeležijo tradicionalnega tekmovanja lovcev v streljanju na glinaste golobe za prehodni pokal Bratstva in enotnosti.

Ekipe delavcev občine Ptuj sodeluje na tekmovanju bratskih občin v streljanju z zračno puško.

V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

Mladinski pevski zbor osnovne šole dr. Franja Žgeča Dornava nastopa na XI. reviji mladinskih pevskih zborov osnovnih šol bratskih občin v Slovenski Bistrici.

V OBČINI PTUJ

Delegacije zveze socialistične mladine bratskih občin sodelujejo na pohodu »Po poteh revolucije — Mostje '81« v sestavi Krambergerjevega Slovenskogoriškega odreda.

Folklorna skupina in tamburaški orkester Izvornega folklornega društva Koprivniški Ivanec iz bratske občine Koprivnica izvajata kulturni program na prvomajski proslavi v Majšperku 30. aprila.

Delavske športne igre delavcev upravnih organov občinskih skupščin občin Čakovec in Ptuj v Ptuj.

Delavci TOZD Gostinstvo »Haloški biser« Ptuj in gostinskega podjetja Varaždin priredijo v hotelu Poetovio »Dneve Zagorske kuhinje« ter delavske športne igre gostinskih delavcev.

Člani KUD Radoboj iz bratske občine Krapina izvajajo kulturni program na občinski proslavi v Ptuj ob Dnevu civilne zaščite Jugoslavije.

Člani DKUD »Vilko Jurec« iz bratske občine Varaždin priredijo kulturni program za brigadirje mladinske delovne akcije »Slovenske gorice — Haloze '81« v Dornavi.

Člani KUD »Naprijed« Hum ob Sotli izvajajo kulturni program v počastitev praznika krajevne skupnosti Destričnik.

V Ptujskih toplicah tekmujejo ekipe bratskih občin v plavanju za pokal »Ptujске toplice '81«.

Rokometni klub »Drava« Ptuj organizira IV. Rokometni ženski turnir bratskih občin za prehodni pokal »8. avgust — praznik občine Ptuj.«

V Podlehniku se srečajo pionirji in delavci pobratenih osnovnih šol Ivan Murković Vinica iz bratske občine Varaždin in Martino Koreso Podlehnik.

V Ptuj se srečajo pionirji in delavci pobratenih osnovnih šol Gustav Krklec Cestica iz bratske občine Varaždin in Franc Osojnik Ptuj.

V Cirkovcah sodelujejo folklorne skupine bratskih občin na proslavi 50. obletnice Folklorne skupine »Vinko Korže« Cirkovce.

Folklorna skupina in tamburaški orkester ogranka Seljača sloga Donja Dubrava priredi kulturni program ob prazniku krajevne skupnosti Trnovska vas.

Na valovih radijske postaje Ptuj bomo poslušali oddaje »Iz naših bratskih občin«.

Poleg navedenih aktivnosti se bodo skozi vse leto odvijale še številne druge, katerih nosilci so osnovne sindikalne organizacije, društva in družbene organizacije.

F. b.

PRAZNIČNA KRIŽANKA

					1. MAJ 1981	GLAS PRI UDARCU	NAJ- MANJSI SESALEC	ARABSKI KNEZ	SLADKE HRUSKE										
					KETTE- JEV ROŠTJU KRAJ					STADIJON V BUDIMPEŠTI	ELDA VILER								
					GLAVNO MESTO TOGA							FOSFOR ROKOV- NIZAC	ETUJDI	PRIKRITO NORČE- VANJE	KATJA (ANGL.)				
SESTAVIL EDI KLASINC	POLJSKI NOGO- METAS	KOPNO V MORJU	POKRA- JIMA V SAP KOŠOVO	DOPIŠU V GLASILO	KKOŠS KOPOM TORINO			KDO JE BOLAN NA ŽIVCIH											
LOM- LENJE				GL. MESTO STARE BEDCICE				STARO- GREŠKI POKRA- JINA	KABEL PLUTELIH JAN NERUDA			DELON STEM PADEČ VOJDE							
GREŠKA BOGINJA NESREČE				SPRED- NI DEL							SKAKANJE RAZVITOST PRESNEGA KOSA								
VOJNO- DINJSKI ŠAHIST				DOPIŠU V GLASILO	MORSKI BOG PROSTORNA VRATARJA					GREŠKI FILOZOF							POKLON		
ORGAN VIDA				LJUBLJ- PODJETJE EDICIJA					NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)	DEL TELESJA							IVO DANEU		
DOPIŠU V GLASILO	TRČENJE	NEMŠKI FIZIK ČARKOVA DRAMA						KARJI GLAS TITANOV DIOKSID			SPDŽ DEŠK. PREBIV. TIROLSKE						JAKOB ALJAZ POLETNA SLABODA		
ORJAŠKA SKOČKA ZEVA														LETO- VISOČE PIL POREČU MITOLOŠKO BIVALIŠČE MRTVIH TANTAL					
DO TRI METRE VIŠOK GRM				ALKALOID V ČAJU MOSKO IME					PODATKI								ITALIJ. PEVKA (GESY)	ORAC (STAR)	
ROBOTJA									KLICA KARL ANTON									SEŠKO MOSKO IME	
DOPIŠU V GLASILO	FANT (ANGL.)	JAPON. BISMARCK (HIROBIMI)	MESTO V SZ MARKOVIC								ŽUŽELKA IVO ANDRIK							DEL GLE- DIALIŠČA 24. IN 14. ŽEKA	
CITRO- NADA										ŠKOTSKO KRILCE								HUDEBNA GORAV SRČIČI	
NAJ- MANJSI DELOI SNOVI									EMIL SMASEK IRIDIJ									VRAŠNI OBESEK LIBIJA	
STALNO BIVA- LIŠČE																		VREDNOST BIVŠI DIREKTOR KINA	
DOPIŠU V GLASILO	PTUJSKI PERUT- NINAR	PISANA TROPSKA PAPIGA							ORAN- ŽADA VIRO- VITICA									SLIKAR JAKAC TUJE ŽEN- SKO IME	
																		STJANJE	
																			NAJVIŠJI VRH KARAVANK
																			1000 KG MOSKO IME
					ČUSTVE- NOST														ŽIDOVSKO MOSKO IME
					OTOK V OTOČJU RIU-KIU														KRETNJA PEVKA SEŠEN
					DOPIŠU V GLASILO	PEVKA ŠTEFOK													TRENJE
																			JAPON. TELO- VADEČ
																			INDUSTR RAST- LINA
																			ALFRED NOBEL

Rebusi

ST

O

eeeeek

TAR

IS P